

Nr 484.

Av herrar **Svensson** i Alingsås och **Nilsson** i Göteborg, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 339, angående statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.*

I en av Kungl. Maj:t avgiven proposition nr 339 har hemställts om anslag för budgetåret 1943/44 för beredande av möjligheter till statsbidrag för daghem och lekskolor m. m.

Det råder säkerligen intet som helst tvivel om att det föreligger ett verkligt behov av att statsmakterna ägna denna fråga all uppmärksamhet. Under en följd av år har i vårt land bedrivits sådan verksamhet, som här åsyftas. Denna verksamhet har oftast bedrivits av enskilda föreningar eller stiftelser, vilka nedlagt ett uppoffrande och gagnande arbete för att kunna hålla denna verksamhet i gång. De kommunala organen ha också under årens lopp lämnat större eller mindre anslag för att möjliggöra driften. Man kan utan överdrift säga, att dessa föreningar och stiftelser liksom de kommuner, som lämnat ekonomiskt stöd till verksamheten, varit föregångare på området.

Av vad departementschefen i sin motivering till propositionen anfört förefaller det emellertid, som om avsikten skulle vara att för statsbidrags erhållande giva företräde för nyinrättad institution eller nyinrättad avdelning vid redan existerande institution. Departementschefen säger nämligen: »I anslutning till det ovan anförda föreslår jag, att statsbidrag under budgetåret 1943/44 skall utgå till nyinrättad institution för halvöppen barnavård eller nyinrättad avdelning vid redan existerande institution, om med hänsyn till ifrågavarande Orts behov av kvinnlig arbetskraft dess inrättande befinnes påkallat. Statsbidrag må under samma förutsättning utgå även till äldre institution, därest den anslagsbeviljande myndigheten så prövar skäligt med hänsyn till institutionens svaga ekonomi och med hänsyn till det ekonomiska läget i den kommun, där institutionen är belägen.»

Denna formulering är visserligen en uppmjukning av vad befolkningsutredningen i sitt betänkande föreslagit, men med hänsyn till departementschefens ovan citerade yttrande torde förhållandet i verkligheten bli det, att endast nyinrättade institutioner eller avdelningar komma i åtnjutande av statsbidrag för sin verksamhet, medan de institutioner, som redan äro i verksamhet, icke komma att erhålla något statsbidrag. Man frågar sig med anledning härav, huruvida det verkligen kan anses vara tillfredsställande med en sådan lösning av denna fråga, även med hänsyn till att densamma under innevarande budgetår kommer att befinna sig på försöksstadiet. Ty även om arbetsmarknadspolitiska skäl tala för att nya institutioner av här berörda slag böra komma till stånd, så tala även dessa skäl för att de äldre institutionerna böra komma i samma läge som de nya, när det gäller att erhålla

statsbidrag för sin verksamhet. En undantagsställning härutinnan kan lätt medföra, att de föreningar eller stiftelser, som driva nu existerande institutioner, anse det meningslöst att fortsätta sin verksamhet och därför komma att nedlägga densamma. Sker så, har man näppeligen vunnit något med den föreslagna åtgärden.

Vi anse därför det vara synnerligen angeläget, att ingen åtskillnad göres mellan redan befintliga institutioner och nyinrättade sådana för erhållande av statsbidrag för sin verksamhet.

Vad dessutom beträffar villkoren för erhållande av statsbidrag till vid anstalterna anställd personal, har departementschefen föreslagit, att bidrag skall utgå till avlönande av föreståndarinna, som genomgått utbildning vid seminarium för småbarnsfostrarinnor eller av socialstyrelsen förklarats skickad förestå anstalten, samt till avlönande av vid anstalten anställd personal, som uppfyller de villkor, som gälla för föreståndarinna. Härvid bör, framhållas det, vid spädbarnskrubbor personal med barnavårdslärlarinneexamen i kompetenshänseende vara likställd med personal med ovan angiven utbildning.

Beträffande dessa villkor anse vi det vara till fördel, att till förslaget fogas den förklaringen, att barnsköterskeexamen i här ifrågavarande hänseende anses vara i kompetenshänseende likställd med barnavårdslärlarinneexamen. Detta med hänsyn till att en examinerad barnsköterska mycket väl fyller kvalifikationerna, när det gäller skötseln av barnen i de s. k. barnkrubborna.

Under hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 339 angående statsbidrag till daghem och lekskolor m. m. måtte beakta de i denna motion anförda synpunkterna.

Stockholm den 29 oktober 1943.

Patrik Svensson,
Alingsås.

Olof Nilsson,
Göteborg.